
Information till dig som verksamhetsutövare

En ny tobakslag kommer att gälla från 1 juli 2019

Huvuddragen i den nya lagen, lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter är följande:

- Tillståndsplikt för handel med tobaksvaror införs
(du som är registrerad som tobaksförsäljare idag i Osby kommun behöver ansöka om tillstånd senast den 1 november 2019)
- Utökat rökförbud

Tillståndsplikten införs för detaljhandeln vid försäljning till konsument. Tillstånden förenas med tillståndsprövning. Lämplighetskraven måste vara uppfyllda. Vid en prövning granskas bland annat ekonomisk skötsamhet och eventuell förekomst av tidigare brottslig belastning (vandel).

För att få tillstånd krävs dessutom, precis som idag, att den som säljer tobaksvaror ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram. Ett egenkontrollprogram är dessutom ett villkor för att en ansökan om tillstånd ska anses vara komplett.

För försäljning av e-cigarettor och påfyllningsbehållare gäller fortfarande ett anmälningsförfarande hos kommunen.

[Anmäl här om försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.](#)

Vilka produkter omfattas av nya lagen?

Lagen gäller tobak och liknande produkter.

Med tobak avses

Cigaretter

- Rulltobak
- Tobak för vattenpipa
- Andra tobaksvaror för rökning såsom cigarrer och piptobak
- Rökfria tobaksvaror såsom snus och tuggtobak

Med liknande produkter menas

- E-cigarettor och påfyllningsbehållare
- Örtprodukter för rökning
- Vattenpipor
- "Njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak". Hit räknas till exempel e-cigarettor som inte innehåller nikotin och därför inte är att betrakta som e-cigarettor i lagens mening

Rökförbudet utökas och kommer att omfatta följande platser:

- Områden i anslutning till färdmedel som finns utomhus, till exempel perronger, busshållplatser och taxizoner. Även andra utomhusområden som är avsedda för resenärer, exempelvis biljettområden och gångbanor i anslutning till spårområdet omfattas av förbudet.
- På uteserveringar utanför till exempel, butiker, restauranger och caféer.
- Inom inhägnade platser utomhus som huvudsakligen är avsedda för idrottsutövning, det vill säga idrottsanläggningar. Rökförbudet gäller inte bara platser för själva idrottsutövandet utan även platser som används för andra ändamål, exempelvis försäljning, under förutsättning att dessa platser ligger inom det inhägnade området. Om idrottsanläggningen används för andra aktiviteter och arrangemang, till exempel konserter och mässor, omfattas den fortfarande av rökförbudet.
- På lekplatser som allmänheten har tillträde till.
- Vid entréer till lokaler och andra utrymmen som omfattas av rökförbud enligt lagen om tobak och liknande produkter, till exempel entréer till restauranger, järnvägsstationer och lokaler för hälso- och sjukvård.

Rökförbudet omfattar förutom cigarettor, cigariller, cigarrer, etc. även elektroniska cigarettor samt annan typ av produkter avsedda för rökning, till exempel örtprodukter, rökstenar och vattenpipor.

Örtprodukter och njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak får säljas utan tillstånd eller anmälan.

Spårbarhets- och säkerhetsmärkning

Genom lagen införs regler om spårbarhets- och säkerhetsmärkning av tobaksvaror. Reglerna syftar till att motverka den illegala handeln med tobaksvaror.

Spårbarhetssystemet ställer krav på att alla styckförpackningar med tobaksvaror ska förses med en unik identitetsmärkning som gör det möjligt att fastställa bland annat datum och plats för tillverkningen och leveransvägen. Märkningen gör det möjligt att identifiera, spåra och söka av varorna genom hela leveranskedjan fram till detaljistledet.

Utöver den unika identitetsmärknings ska alla styckförpackningar med tobaksvaror som släpps ut på marknaden vara försedda med en säkerhetsmärkning. Säkerhetsmärknings ska göra det lättare att avgöra om varorna är äkta eller inte och ska därför inte gå att manipulera. Den ska bestå av minst fem typer av äkthetsdetaljer, både synliga och osynliga. Minst en äkthetsdetalj ska tillhandahållas av en oberoende tredjepartsleverantör.

Kommunen får genom den nya lagen tillsynsansvar över spårbarhets- och säkerhetsmärknings i detaljhandeln.

När börjar reglerna att gälla?

Bestämmelserna om spårbarhets- och säkerhetsmärkning av cigaretter och rulltobak börjar gälla redan den 20 maj 2019, och den 20 maj 2024 vad gäller andra tobaksvaror.

Kommunens tillsynsansvar över spårbarhets- och säkerhetsmärkning träder dock i kraft samtidigt med lagen i övrigt, det vill säga den 1 juli 2019.

Övergångsregler

Om du som detaljhandlare eller partihandlare redan anmält försäljning av tobaksvaror enligt nuvarande lagstiftning kommer du att få fortsätta bedriva sådan försäljning om du senast den 1 november 2019 ansöker om tillstånd hos kommunen enligt den nya lagen. Försäljning som sker innan kommunen meddelat beslut i tillståndsfrågan ska bestämmelserna i den gamla lagstiftningen gälla.

Förpackningar med portionssnus som innehåller mindre än 20 portioner och som har tillverkats före den 1 juli 2019 får fortsätta säljas till konsumenter efter att den nya lagen trätt ikraft, dock längst till och med den 31 december 2019.

Vem ansvarar för att rökförbudet följs?

Ansvar för att rökförbudet följs ligger på den som äger eller på annan grund, till exempel som hyresgäst, disponerar över en lokal, ett annat utrymme eller ett område utomhus. Kort sagt den som har praktiska möjligheter att se till att bestämmelserna om rökförbud följs.

Vid entréer har ägaren eller den som på annan grund disponerar över lokalen eller utrymmet innanför entrén ansvar för rökförbudet. Det gäller oavsett om denna person äger eller disponerar området utanför entrén. Om en entré går till ett köpcentrum eller ett kontorskomplex, bär normalt fastighetsägaren ansvaret för att rökförbudet följs.

Skyltning, avvisning med mera

Den som har ansvar för rökförbudet ska genom skyltning tydligt informera om förbudet och vid behov ingripa med information och tillsägelser. Om

någon trots tillsägelse röker där rökning inte är tillåten, får denna person avvisas.

Bara poliser och ordningsvakter har rätt att avvisa personer. Den som är ansvarig för att rökförbudet följs har alltså inte laglig rätt att själv avlägsna personer som bryter mot rökförbudet, utan måste ta hjälp av polis eller ordningsvakter.

Kommunen har tillsynsansvar över de rökfria miljöerna.

För mer information kontakta kommunens tobakshandläggare:

Miljö- och byggavdelningen,
miljöinspektör Kristoffer Banasiak, telefon: 0479-52 83 54
e-post: kristoffer.a.banasiak@osby.se
www.Osby.se